Centraal Bureau voor de Statistiek

Microdata Services

Documentatie
Eigen bijdrage Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) zorg met verblijf van personen 18 jaar en ouder (EBWMOVBLBUS)

Datum: 30 maart 2026

Bronvermelding

Bij publicaties over onderzoek geheel of gedeeltelijk gebaseerd op microdata van het CBS wordt als bronvermelding gebruikt:

"Resultaten gebaseerd op eigen berekeningen [*naam onderzoeksinstelling, c.q. opdrachtgever*] in projectnummer [*XXXX*] op basis van niet-openbare microdata van het Centraal Bureau voor de Statistiek."

Indien behoefte bestaat te verantwoorden dat de gebruikte onderzoeksdata niet zonder meer toegankelijk zijn bijvoorbeeld voor replicatie van het onderzoek kan daaraan worden toegevoegd:

"Deze microdata zijn onder voorwaarden voor statistisch en wetenschappelijk onderzoek toegankelijk. Voor nadere informatie Microdata: Zelf onderzoek doen | CBS."

English version

"Results based on calculations by [*name of research institution or commissioning party*] in project number [*XXXX*] using non-public microdata from Statistics Netherlands."

"Under certain conditions, these microdata are accessible for statistical and scientific research. For further information: Microdata: Conducting your own research | CBS."

Beschikbare bestand(en):

Het bestand is beschikbaar over de periode 2015 t/m 2024.

In de Versiegeschiedenis ziet u een overzicht van de beschikbare bestanden.

De gebruiker dient rekening te houden met het volgende:

- LET OP! In 2021 heeft een beleidswijziging plaatsgevonden, waardoor een deel van de personen met beschermd wonen overgeheveld is naar de Wlz (GGZ-Wonen). Het jaar 2021 is een overgangsjaar.
- Voor de persoonskenmerken en/of achtergronden dient u de beschikbare GBA-bestanden te raadplegen. Deze staan bij Zelf onderzoek doen in de catalogus onder het thema Bevolking. Voor het aanvragen van deze bestanden geldt de gebruikelijke procedure.
- Zie Onderzoeksomschrijvingen voor meer informatie over alle onderzoeken.

Inhoudsopgave

Bronvermelding *2*

Beschikbare bestand(en): **3**

1. Inleiding *5*

2. Toelichting op de inhoud van de bestanden *6*

Onderwerp microdatabestand(en) 6
Beschrijving 6
Beschrijving van de populatie 6
Bijlagen 6

3. Bestandsopbouw en toelichting *7*

Bestandsopbouw **7**

Toelichting op de variabelen **8**

RINPERSOONS 8
RINPERSOON 8
EBWMOVBLBEGIN 8
EBWMOVBLEIND 9
GEFEBWMOVBL 9
EBWMOVBLLESAMST 9
EBWMOVBLAOW 10
EBWMOVBLINK 11

Versiegeschiedenis **12**

1. Inleiding

Het team Microdata Services van het CBS stelt, onder bepaalde voorwaarden, niet–openbare microdata (gepseudonimiseerde data op persoons-, bedrijfs- en adresniveau) toegankelijk voor statistisch en wetenschappelijk onderzoek. Dit rapport beschrijft de inhoud en structuur van "*Eigen bijdrage Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) zorg met verblijf van personen 18 jaar en ouder*".

Hoofdstuk 2 beschrijft in het algemeen de microdatabestanden zoals populatieafbakening, methodologische bijzonderheden, kwaliteit en herkomst van de gegevens.

In hoofdstuk 3 wordt de bestandsindeling gegeven en worden voor de categoriale variabelen alle mogelijke scores en hun betekenis opgesomd.

2. Toelichting op de inhoud van de bestanden

Onderwerp microdatabestand(en)

Dit onderwerp is afkomstig uit het Stelsel van Sociaal-statistische Bestanden (SSB).

Beschrijving

In dit bestand zijn de gegevens opgenomen van alle personen van 18 jaar of ouder die in het zorgjaar gebruik hebben gemaakt van Wmo-zorg waarvan de kosten voor rekening van de Wmo-2015 (Wet Maatschappelijke ondersteuning vanaf 2015) komen en waarvoor een eigen bijdrage (EB) betaald moet worden die berekend wordt via de lage eigen bijdrage hoge eigen bijdrage (LEBHEB)-systematiek. Dit betreft zorg die de cliënt op afspraak bij de zorgaanbieder krijgt, of die de zorgaanbieder bij de cliënt aan huis levert. Wmo-gefinancierde zorg met verblijf omvat opvang en beschermd wonen. Personen onder de 18 jaar hoeven geen EB te betalen en komen daarom niet voor in het bestand. Als de eigen bijdrage voor het verslagjaar begonnen is, is de eerste dag van het verslagjaar als begindatum van de eigen bijdrage gerapporteerd. Als de eigen bijdrage doorloopt in het volgende verslagjaar, dan is de laatste dag van het verslagjaar als einddatum van de eigen bijdrage gerapporteerd. Er wordt ook gecorrigeerd voor overlijden. Indien de eigen bijdrage doorliep na het overlijden is de einddatum van de eigen bijdrage gelijk aan de overlijdensdatum. Een regel rapporteert de gefactureerde EB die een persoon per maand betaalt gedurende een periode waarbinnen gefactureerde EB, leefeenheidsamenstelling, pensioengerechtigdheid, en bijdrageplichtig inkomen voor een leefeenheid niet verandert. Zodra één van deze variabelen verandert dan wordt een nieuwe regel aangemaakt voor de betreffende persoon.

Beschrijving van de populatie

Personen van18 jaar of ouder die in jaar gebruik hebben gemaakt van Wmo zorg met verblijf waarvan de kosten voor rekening van de Wmo-2015 komen en waarvoor een eigen bijdrage betaald moet worden.

Procesverloop

Dit bestand is gebaseerd op de registratie van Het CAK. Voor het gebruik van dit bestand is generieke toestemming afgegeven door de dataleverancier, onder de voorwaarde dat de dataleverancier een overzicht ontvangt van de uitgevoerde onderzoeken. Dit overzicht wordt bijgehouden door het Centrum voor Beleidsstatistiek. Daarom dient elke gebruiker voor de start van het onderzoek een mail te sturen (met daarin in ieder geval het globaal analyseplan) naar SGZdata@cbs.nl.

Bijlagen

variabelenwaardenEBWMOVBLBUS.xlsx

3. Bestandsopbouw en toelichting

Bestandsopbouw

Onderstaand volgt een overzicht van alle variabelen.

VolgNr	Naam	Formaat
1	RINPERSOONS	A1
2	RINPERSOON	A9
3	EBWMOVBLBEGIN	A8
4	EBWMOVBLEIND	A8
5	GEFEBWMOVBL	F10.2
6	EBWMOVBLLESAMST	A1
7	EBWMOVBLAOW	A1
8	EBWMOVBLINK	F12.2

Toelichting op de variabelen

In deze paragraaf wordt informatie over de variabelen gegeven.

RINPERSOONS

Samen met RINPERSOON identificeert dit nummer de persoon

Definitie

De bron waaruit een persoon identificerend nummer is afgeleid.

Toelichting bij de definitie

In de meeste gevallen is de bron van de persoon-id de Basisadministratie Personen (BRP).

Codelijst

Waarde	Label
R	RINPERSOON WEL IN GBA/BRP

RINPERSOON

Samen met RINPERSOONS identificeert dit nummer de persoon

Definitie

Dit nummer identificeert een natuurlijk persoon. Het is een betekenis- en dimensieloos nummer.

Toelichting bij de definitie

In de meeste gevallen gaat het om een omzetting van het A-nummer uit de Gemeentelijke Basisadministratie Persoonsgegevens (GBA). Omdat het A-nummer zeer identificerend is, wordt het voor toepassingen binnen het CBS (waaronder het uniek houden van aan personen gerelateerde informatie en het koppelen van verschillende registraties) vervangen door het RinPersoon. Rin staat voor Record identification number. Door de aan een RINPERSOON gekoppelde data in voldoende mate te verwijderen of te hercoderen, is het feitelijk onmogelijk om een RinPersoon aan een specifiek persoon toe te rekenen. De omzetting van een A-nummer naar een RinPersoon geschiedt door het CBS.

Toelichting bij het gebruik

Samen met de indicator voor de oorsprong van persoon-id identificeert dit nummer een uniek natuurlijk persoon.

EBWMOVBLBEGIN

Begin eigen bijdrage voor Wmo zorg met verblijf

Definitie

De eerste dag van een aaneengesloten tijdvak waarin de eigen bijdrage gefactureerd is en gebruik is gemaakt van Wet Maatschappelijke ondersteuning (Wmo) zorg met verblijf.

Toelichting bij de definitie

De eerste dag van een tijdvak waarin de eigen bijdrage gefactureerd wordt en waarin gebruik gemaakt wordt van een Wmo zorg met verblijf binnen de lage eigen bijdrage- hoge eigen

bijdrage (LEBHEB)-systematiek. Als de zorg voor het verslagjaar begonnen is, is de eerste dag van het huidige verslagjaar als EBWMOVBLBEGIN gerapporteerd.

Toelichting bij het gebruik
Wanneer dezelfde eigen bijdrage gedurende meerdere zorgperioden na elkaar gefactureerd is en de leefeenheidsamenstelling, inkomen, en AOW-gerechtigdheid blijven gelijk, dan zijn deze zorgperioden samen genomen.

EBWMOVBLEIND
Eind eigen bijdrage voor Wmo zorg met verblijf

Definitie
De laatste dag van een aaneengesloten tijdvak waarin de eigen bijdrage gefactureerd is en gebruik is gemaakt van Wet Maatschappelijke ondersteuning (Wmo) zorg met verblijf.

Toelichting bij de definitie
De laatste dag van een tijdvak waarin de eigen bijdrage gefactureerd wordt en waarin gebruik gemaakt wordt van een Wmo zorg met verblijf binnen de lage eigen bijdrage- hoge eigen bijdrage (LEBHEB)-systematiek. Als de zorg doorloopt in het volgende verslagjaar, dan is de laatste dag van het huidige verslagjaar als EBWMOVBLEIND gerapporteerd.

Toelichting bij het gebruik
Wanneer dezelfde eigen bijdrage gedurende meerdere zorgperioden na elkaar gefactureerd is en de leefeenheidsamenstelling, inkomen, en AOW-gerechtigdheid blijven gelijk, dan zijn deze zorgperioden samen genomen.

GEFEBWMOVBL
Gefactureerde eigen bijdrage

Definitie
Gefactureerde eigen bijdrage per maand betaald door een persoon die in een tijdvak gebruik maakt van ten minste één bijdrage plichtige maatwerkvoorziening voor Wmo zorg met verblijf die gefinancierd wordt vanuit de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015.

Toelichting bij de definitie
Deze eigen bijdrage geldt voor alle Wmo-zorg met verblijf die in de beschreven periode is afgenomen. Een regel rapporteert de gefactureerde EB die een persoon per maand betaalt gedurende een periode waarbinnen gefactureerde EB, leefeenheidsamenstelling, pensioengerechtigdheid, en bijdrageplichtig inkomen voor een persoon niet verandert. Zodra één van deze variabelen verandert dan wordt een nieuwe regel aangemaakt voor de betreffende persoon.

EBWMOVBLLESAMST
Geeft aan of het een één- of meerpersoonsleefeenheid betreft.

Definitie
De samenstelling van een leefeenheid, gehanteerd door het Centraal Administratiekantoor (CAK).

Toelichting bij de definitie

De leefeenheidsamenstelling is een door het Centraal Administratiekantoor (CAK) gehanteerde variabele, welke invloed heeft op de hoogte van de eigen bijdrage. Een leefeenheid kan bestaan uit 1 of 2 personen van 18 jaar of ouder. Van een gezamenlijke leefeenheid is sprake als de personen in de leefeenheid aan onderstaande voorwaarden voldoen:De persoon verblijft met partner of huisgenoot het grootste deel van de tijd samen in een woning.De personen zorgen voor elkaar, financieel en/of medisch. Bijvoorbeeld bij ziekte, doen zij boodschappen of koken voor elkaar. Of zij hebben een gezamenlijke bankrekening. Wanneer personen getrouwd zijn dan vormen zij samen een meerpersoonsleefeenheid, ook wanneer een van de partners bijvoorbeeld in een zorginstelling gaat wonen. Inwonende volwassen kinderen en ouders van de zorggebruiker worden niet gezien als partner in een leefeenheid.

Toelichting bij het gebruik

Binnen de Maximale periodebijdrage (MPB)-systematiek wordt de eigen bijdrage (EB) berekend per leefeenheid. Bij een meerpersoonsleefeenheid is de EB niet toe te wijzen aan een persoon.

Codelijst

Waarde	Label
1	Eenpersoons leefeenheid
2	Meerpersoons leefeenheid
9	Samenstelling leefeenheid onbekend

EBWMOVBLAOW

Geeft aan of de leefeenheid AOW-gerechtigd is.

Definitie

Heeft de jongste persoon binnen een leefeenheid de door het Centraal Administratiekantoor (CAK) geregistreerde Algemene Ouderdomswet (AOW)-gerechtigde leeftijd bereikt?

Toelichting bij de definitie

De AOW is een algemene, de gehele bevolking omvattende, verplichte verzekering die personen met de AOW-gerechtigde leeftijd een inkomen garandeert. In het Nederlandse sociale zekerheidsstelsel is dit een volksverzekering. In principe is iedereen die nog niet de AOW-gerechtigde leeftijd heeft bereikt en in Nederland woont, verzekerd voor de AOW. Ook degenen die niet in Nederland wonen, maar in Nederland in dienstbetrekking arbeid verrichten waarover loonbelasting wordt betaald, zijn verzekerd. Voor perioden die men in het buitenland woont, kan men zich verzekeren tegen verlies van aanspraak op een AOW-uitkering. Een uitkering kan, binnen het kader van de wet Beperking export uitkeringen (wet BEU), naar het buitenland worden overgemaakt. AOW-gerechtigde leeftijd (AOW-leeftijd) De AOW-leeftijd is de leeftijd waarop het AOW-pensioen ingaat. Tot 2013 was de AOW-leeftijd 65 jaar en vanaf 2013 wordt de AOW-leeftijd jaarlijks verhoogd: 2013-2015: de AOW-leeftijd is jaarlijks met 1 maand verhoogd. AOW-leeftijd 2013: 65 jaar en 1 maand; AOW-leeftijd 2014: 65 jaar en 2 maanden; AOW-leeftijd 2015: 65 jaar en 3 maanden. 2016-2018: de AOW-leeftijd

is jaarlijks met 3 maanden verhoogd. AOW-leeftijd 2016: 65 jaar en 6 maanden; AOW-leeftijd 2017: 65 jaar en 9 maanden; AOW-leeftijd 2018: 66 jaar. 2019-2021: de AOW-leeftijd wordt jaarlijks met 4 maanden verhoogd. AOW-leeftijd 2019: 66 jaar en 4 maanden; AOW-leeftijd 2020: 66 jaar en 8 maanden; AOW-leeftijd 2021: 67 jaar. Vanaf 2022 is de AOW-leeftijd gekoppeld aan de levensverwachting. Deze is vastgesteld op 67 jaar en 3 maanden. De AOW-leeftijd in 2023 is dezelfde is als in 2022: 67 jaar en 3 maanden.

Toelichting bij het gebruik
Het eigen bijdrageplichtig inkomen wordt berekend uit het verzamelinkomen van de leefeenheid en de grondslag sparen en beleggen. Deze variabele is door het CAK aangeleverd.

Codelijst

Waarde	Label
1	Wel AOW-gerechtigd
2	Niet AOW-gerechtigd
9	Onbekend

EBWMOVBLINK
Eigen bijdrageplichtig inkomen van de leefeenheid.

Definitie
Door het Centraal Administratiekantoor (CAK) berekend eigen bijdrageplichtig inkomen van een leefeenheid.

Toelichting bij de definitie
Deze variabele is door het CAK aangeleverd. Het eigen bijdrageplichtig inkomen wordt berekend uit het verzamelinkomen van de leefeenheid en de grondslag sparen en beleggen. Deze variabele is door het CAK aangeleverd. Het bijdrageplichtig inkomen bestaat uit het verzamelinkomen + 8% van de grondslag sparen en beleggen van de leefeenheid. Voor de berekening wordt het verzamelinkomen van het jaar t-2 gebruikt.

Versiegeschiedenis

Bestandsnaam	*Reden*
EBWMOVBL2015-2017BUSV1	Eerste plaatsing
EBWMOVBL2018BUSV1	Eerste versie
EBWMOVBL2019BUSV1	Eerste versie
EBWMOVBL2020BUSV1	Eerste versie
EBWMOVBL2021BUSV1	Eerste versie
EBWMOVBL2022BUSV1	Eerste versie
EBWMOVBL2023BUSV1	Eerste versie
EBWMOVBL2024BUSV1	Eerste versie